

www.competencemap.bg

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-2.1.06. "Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони"
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИ БИЗНЕС

www.bia-bg.com

Дискусия по параметрите на законодателния пакет по заетостта в ЕС

Проектът на БСК по ОП РЧР бе представен пред европейските социални партньори

По-активно използване на т.нар. зелени работни места, прилагане на нови инструменти за прогнозиране и мониторинг на уменията на работната сила и отговорно управление са сред основните акценти в пакета законодателни предложения по заетостта в ЕС.

Законодателният пакет бе представен от комисаря Ласло Андор в края на изтеклата седмица на тристранна среща в Европейската комисия с участието на социалните партньори – работодатели и синдикати (BUSINESSEUROPE, CEEP, UEAPME, ETUC).

За първи път се предлага на ниво европейска общност от 2013 г. да се разработват Национални планове по заетостта като част от Националните програми за реформи. В специфичните препоръки към държавите-членки вече се включват конкретни предложения по постигане на резултати в областта на „пазара на труда“.

Социалните партньори изразиха становище, че инвестициите в човешкия капитал и умения са от изключителна важност.

От своя страна, представителят на БСК в срещата - Силвия Тодорова, изрази становище, че пакетът всъщност представлява дългосрочен план за създаване на работни места, но реалният проблем е какво можем да постигнем и какво се прави в краткосрочен и средносрочен план. От началото на икономическата криза ситуацията на пазара на труда се влошава и, съответно, се губят работни места. „Изправени сме пред трудността да достигнем количеството работни места, с които ЕС, включително България, влязоха в кризата. Предлаганите инструменти в пакета вече се използват и прилагат в текущия период, но няма нищо иновативно, и е видно, че тези политики и инструменти не водят до промяна, обръщане на тенденцията за загуба на работни места“, изтъкна пред участниците в дискусиата Силвия Тодорова. Според нея, необходимо е да се следва комплексен подход и да се вземат предвид и другите политики, които имат отношение към пазара на труда, каквито са индустриалната, търговската политика и други. Необходимо е да се използват инструменти, които да позволят извършването на промените – за бенчмарк и прогнозиране на необходимите работни места. Допълнително, според г-жа Тодорова, в документите от пакета не се вижда прилагането на принципа „мисли първо за малките“ (Small Business Act), т.е. за малките и средни предприятия, които представляват над 99% от всички предприятия са МСП.

Обсъждането на пакета документи включваше четири тематични сесии: създаване на работни места; възможности за наемане на младите; умения и работната сила; отговорно управление и включване на социалните партньори.

В първата тематична сесия относно създаването на работни места фокусът в документите от законодателния пакет е върху създаването на работни места, които трябва да подпомагат икономическия ръст в устойчиви дейности, отрасли и бизнес.

Предлага се да се прилагат комплексни мерки в секторите със силен потенциал за създаване на повече работни места. Интервенциите трябва да допринасят за подобряване на положението на застрашените групи на пазара на труда. Държавите-членки трябва да мобилизират по подходящ начин средствата от еврофондовете като изключително важен източник на инвестиции.

От Европейската комисия представиха трите водещи елемента в законодателния пакет:

1) **Насърчаване на търсенето на работни места в икономиката чрез:**

- Целенасочени субсидии за нетна заетост, например за застрашени групи на пазара на труда, каквълто например е сегмента на младите хора;
- Намаляване на данъчната тежест върху труда чрез използване на данъци върху потреблението, околната среда, собствеността;

- Насърчаване и подкрепа за самостоятелна заетост, социалните предприятия и стартиращите предприятия;
- Трансформиране на неформалната и недеklarираната работа в официална заетост;
- Насърчаване на създаването на работни места за дистанционна работа;
- Модернизирване на системите за заплащане така, че да съответстват на нивото на производителността и да покрепят съвкупното търсене;

2) Изследване и използване на потенциала за създаване на работни места в ключови сектори чрез:

- Приемане на зеления растеж като водеща политика в икономиката и насочване на усилията към ресурсна ефективност;
- Надграждане над демографските промени като възможност за нарастване на работните места в здравеопазването;
- Обхващане и прилагане на възможностите за растеж на ИКТ потребителите, професионалистите и предприятията;

3) Мобилизиране на еврофондовете (2014-2020) за създаване на работни места.

Във втората тематична сесия относно възможностите и инициативите за назначаване на младежите се разгледаха и обсъдиха двете предложения в пакета по заетостта за: качествена рамка за стажуване и гаранции за младите.

Целта на рамката за стажуването е да се създаде широко приемана качествена рамка, която да осигури висококачествени стажове, които да позволят плавно преминаване от образование към работа. Европейската комисия е инициирала обществена консултация по темата, като предложения се приемат до 11 юли 2012 г. Възможно съдържание на рамката включва дефинирането и регламентирането на:

- Сключване на споразумение за стаж;
- Дефиниране на професионалните и обучителни цели, наставничеството;
- Подходящо признаване на стажуването;
- Разумна продължителност;
- Адекватно социално осигуряване и възнаграждение на стажанта;
- Прозрачност на информацията за правата и задълженията на страните и т.н.

В предложението за гаранции за младите целта е да се гарантира, че младежите ще получат предложения с добро качество, продължителност на образованието, стажуването или чиракуването, до четири месеца след напускане на образователната система или при състояние на безработица.

В тази сесия представителят на българския бизнес в заседанието г-жа Тодорова (БСК) изрази становище, че младежката безработица е социален и икономически проблем. Разрешаването на ситуацията с младежката безработица не може да се реши без насърчаване и нарастване на икономическия растеж като цяло. Преобладаваща част от младите хора са с добра квалификация и умения, но се сблъскват с разминаването между търсенето и предлагането на работни места. За работодателите, по-високата степен на образование е възможност, която не трябва да се изпуска, защото има своето отражение върху икономическите резултати и иновациите на фирмено ниво. В допълнение към предложените документи и при тяхна редакция, ЕК трябва да се концентрира повече върху поставяне на конкретни, измерими цели за създаване на качествени работни места и намаляване на младежката безработица.

От BUSINESSEUROPE напомниха за представения от организацията през месец март тази година доклад „[Как да се подобри приемането и качеството на чиракуването?](#)“. В доклада са отправени 12 препоръки към ЕС, държавите-членки, работодателските организации и фирмите:

Препоръките към Европейския съюз:

- Разпределяне на дял от Европейския социален фонд и програма „Еразъм“, чрез който да се осигури начален капитал за държавите-членки, които желаят да установят или реформират своите двойни системи за обучение;
- Осигуряване на финансиране за трансгранични дейности на работодателските организации, които да се включат в създаването на двойната система за обучение;
- Подкрепа за общоевропейските и национални кампании за промяна на възприятието спрямо професионалното образование, включително в контекста на Копенхагенския процес;

- Организиране на редовни форуми за обсъждане мониторинга на Европейската стратегия за чиракуване с участие на подходящите заинтересовани страни на европейско и национално ниво.

Препоръките към държавите-членки:

- Осигуряване на добре функционираща обща училищна система – както за начално и средно образование, която да подготвя учениците по подходящ начин, така че да могат да влязат в системата за чиракуване;
- Създаване на рамкови условия за двойната система за обучение и чиракуване в съответствие със системите за индустриални отношения и чрез сътрудничество между организациите на пазара на труда и образователните институции;
- Интегриране на обучението на работното място в образователните системи. Значителна част от образованието, което трябва да се определи на национално ниво, се извършва на ниво предприятия и трябва да бъде с ясни учебни програми за обучение във фирмите.

Препоръките към работодателските организации:

- Да участват в управлението на двойните системи за обучение и чиракуване за да допринесат за създаването на учебните програми и адаптирането им с течение на времето. Това е важен фактор да се гарантира тяхната отзивчивост към потребностите на пазара на труда и да се избегне ненужната бюрокрация за фирмите;
- Да информират и мотивират предприятията да се включват в двойната образователна система, да ги консултират и организират сътрудничеството между тях;

Препоръките към предприятията:

- Осигуряване на високо качество на обучението, което дава добър потенциал за печалба и възможности за кариера, по-специално чрез осигуряване на фирмени инструктори / ментори, които са добре обучени и квалифицирани за трансфер на знания към чираците;
- Подписване на договори за чиракуване, които включват ясно описание на задълженията и условията на труд за чираците;
- Насърчаване на служителите да споделят своя опит като бивши стажанти, където и когато е възможно за насърчаване на чиракуването от младото поколение.

Допълнително, от социалните партньори бяха направени препоръки да се обърне по-голямо внимание за добро съпоставяне и срещане на системите за образование и обучение с областите и секторите на икономически ръст.

Засегнат бе и въпросът за създаването на работни места за ниско- или неквалифицирани млади хора или по-скоро за субсидирането на тези работни места, обвързано с квалифицирането или повишаването на квалификацията им. Проблемът е, че те заемат работни места със заплащане, което е по-високо от производителността, която показват.

В третата работна сесия основната тема бяха уменията. Основните цели на предложенията в законодателния проект са свързани с възможността всеки европейски гражданин да бъде обучен и притежава подходящите умения, да може напълно да приложи своите таланти, както и да се модернизира системата за обучение за да се формира европейска устойчива конкурентоспособност чрез уменията.

Очаква се това да бъде постигнато чрез три групи дейности:

1. Подобряване на мониторинга на необходимите умения;
2. По-добра система за признаване на уменията и квалификациите;
3. Подобряване на синергиите между образованието и работата.

В рамките на тази сесия Силвия Тодорова представи информация за [изпълнявания в момента в България от БСК проект](#), неговата ангажираност и прилагане в областта на оценката на компетенциите и уменията на работната сила на пазара на труда. Основната цел на проекта е повишаване на адаптивността, ефективността и балансиране на търсенето и предлагането на пазара на труда чрез изграждане на система за оценяване на компетенциите на работната сила на браншово и регионално ниво. Водеща задача на проекта е да се повиши капацитетът на работната сила, ефективността и производителността ѝ, както и да се изгладят диспропорциите и сегментирането на пазара на труда. Създадени са 20 секторни консултативни съвета, които да подпомагат сертифицирането на

уменията, придобити на работното място по неформален път. Допълнително се подготвят секторни компетентностни модели, включително за ключови длъжности в секторите. Това ще позволи преносимост на компетенциите. По проекта се подготвят предложения за промени в държавните образователни изисквания и образователната система за по-добро срещане на предлаганите и търсените умения и квалификации.

В четвъртата работна сесия вниманието се концентрира върху включването на социалните партньори и отговорното управление. Представен бе цикълът на програмиране и управление, стабилизационните и конвергентни програми, националните програми за реформи и специфичните препоръки към държавите-членки. Основните насоки на предлаганата политика и инструменти в тази област са:

1. Да се подобри координацията;
2. Да се засили включването и участието на социалните партньори;
3. По-добре да се свържат целите на политиката по заетостта с използването на еврофондовете.

Предлаганите инструменти изискват включване на национални планове по заетостта (работните места) като част от Националните програми за реформи. Засилване на механизмите за натиск и мониторинг чрез специфичните за всяка страна препоръки и прегледи на Комитета по заетостта. ЕК предлага в сътрудничество с държавите-членки и социалните партньори да се създаде специален монитор за изпълнение на целите по заетостта и да се поддържа текущо наблюдение за напредъка на държавите-членки при изпълнение на поетите ангажименти в областта на политиката по заетостта. Необходимо е социалните партньори по-тясно да се включат в процеса на създаване на политиките, и по-специално по темата за определяне на възнагражденията. Препоръчително е еврофондовете да бъдат програмирани през следващия програмен период (2014-2020 г.) в подкрепа на приоритета на държавите-членки за реформи в заетостта.

Основните изводи от сесията са, че в областта на заетостта и пазара на труда е необходима подкрепа и от другите политики на Европейската съюз. Трябва да бъдат ясни и точни, конкретните предложения за инструменти за прилагане на политиките, включително за това как ще се финансират. Необходимо е стабилност и добри условия за инвестиции, което ще позволи да се създават работни места.

Пакетът на Европейската комисия със законодателни предложения и проучвания в сферата на заетостта в ЕС бе представен официално първоначално на 18 април 2012 г. Обсъждането ще продължи до края на тази година. До момента становище по пакета е представил Европейският икономически и социален комитет. Очаква се позицията на Съвета на Европа, както и обсъждане в Европейския парламент.

